

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
VIII. volební období

Pozměňovací návrh

poslance Radka Kotena

ke sněmovnímu tisku č. 918/0

návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 918) se mění takto:

1. Název návrhu zákona zní:

„ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů"

2. Za Čl. I. návrhu zákona se vkládá Čl. II (následující články se přečíslojí), který zní:

„Čl. II

Změna občanského zákoníku

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 303/2017 Sb., zákona č. 111/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 163/2020 Sb. a zákona č. 33/2020 Sb. se mění takto:

V § 217 se doplňuje nový odstavec 4, který zní:

„(4) Spolek a obecně prospěšná společnost mohou obdržet peněžní prostředky ze zdrojů v zahraničí pouze bezhotovostním převodem a v případě, že přesahují částku 5 000 EUR, jsou povinny vést tyto prostředky na zvláštním účtu, který neprodleně zveřejní na internetových stránkách způsobem umožňujícím bezplatný a nepřetržitý přístup třetích osob k zobrazování přehledu platebních transakcí na tomto účtu. Podmínky pro zvláštní účet se přiměřeně řídí zákonem, který upravuje sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Povinnost podle tohoto ustanovení se nevztahuje na členské příspěvky.“. “.

Odůvodnění

Neziskové organizace jsou příjemcem finančních prostředků nejen od tuzemských subjektů, ale také ze zahraničních zdrojů, aniž je zřejmé, kdo je poskytl. Jejich činnost se přitom často dotýká společenských a občanských zájmů, které sleduje Česká republika, a proto je legitimní, aby veřejnost znala původ prostředků, které organizace získávají od zahraničních dárců. K veřejné kontrole nejlépe slouží transparentní účty, které už využívá řada subjektů za účelem kontroly vlastní činnosti a zejména nakládání s finančními prostředky.

Obsahem návrhu je, že nezisková organizace může získat peněžní prostředky ze zahraničí pouze formou bezhotovostního převodu na svůj účet. Příjem peněžních prostředků ze zahraničí v hotovosti není povolen. Navíc, pokud organizace získá peněžní prostředky z účtu, který je v zahraničí (ať už od zahraničního subjektu, nebo tuzemského subjektu, který má účet v zahraničí) ve výši přesahující částku 5 000 EUR, musí tyto prostředky zaevidovat na svém transparentním účtu, který si zřídí v tuzemské bance. Na účtu musí být uvedeny identifikační údaje subjektu, který poskytl peněžní prostředky. Je stanovena minimální hranice 5 000 EUR, která je dostatečná, aby nedocházelo ke zbytečné administrativní zátěži povinných subjektů. Na přepočtení peněžních prostředků získaných v jiné měně než je EUR, se aplikuje kurz, jaký subjekt používá ve svém účetnictví.

Zákon nebrání právnickým osobám získávat prostředky na účel, pro který byly založeny, ale zavádí jejich veřejnou kontrolu. Nejedná se o kontrolu státních orgánů nad nakládáním s jejich prostředky, ale o kontrolu veřejnosti, proto nová úprava neobsahuje sankce. Nicméně pokud nebude nezisková organizace dodržovat povinnost prokazovat své zahraniční příjmy, bude podstatným způsobem narušena její důvěryhodnost. Je nutné rovněž konstatovat, že nová úprava posílí bezpečnostní situaci v České republice a eliminuje případná rizika, neboť dosud u některých subjektů, které působily ve veřejném sektoru, nemuselo být zřejmé, z jakých zdrojů jsou financovány.

Aniž je dotčena obecná úprava smluv o účtu mezi bankou a osobou, která účet otevírá, se pro nakládání s transparentními účty analogicky použije úprava zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, která zabezpečuje transparentní prokázání původu, které na svoji činnost politická strana získala (náležitosti platebního příkazu a povinnost banky uchovávat tříletou historii plateb). Povinné subjekty nebudou hlásit účty Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, ale pouze ho zveřejní na internetu, aniž je

stanoveno, že to musí být internetové stránky povinné osoby (řeší případ, pokud by povinná osoba neměla internetové stránky, takže se může dohodnout s bankou, která ji vede účet). Publikování peněžních příjmů na internetu je dostačující pro účely veřejné kontroly a není nutné zavádět povinnost předávat informace orgánu státní správy.

Povinnost se zavádí pro právní formy organizací, jimiž jsou obecně prospěšné společnosti a spolky. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, byl od 1. ledna 2014 zrušen a není možné zakládat nové společnosti. Nicméně obecně prospěšné společnosti stále existují a řídí se novým občanským zákoníkem, když mohou i nadále fungovat podle citovaného zrušeného zákona, a proto se navrhuje, aby se na ně povinnost transparentních účtů také vztahovala. Vzhledem ke skutečnosti, že obecně prospěšné společnosti nemají v novém občanském zákoníku zvláštní úpravu (s výjimkou přechodných ustanovení), byla zvolena legislativní úprava, že nové znění se vkládá do obecných ustanovení upravujících spolky. Zákon nestanoví povinnost zřídit si účet pro další typy neziskových organizací (například pro církevní a školské právnické osoby, nadace či nadační fondy), přičemž není vyloučeno, aby si daný účet dobrovolně otevřely.

Nová povinnost zveřejňovat přijaté platby se nevztahuje na členské příspěvky a obdobné pravidelné platby, které hradí zahraniční členové za účast ve spolku. Úprava primárně nesměruje na zájmové organizace, které jsou založeny výhradně na členském principu a které jsou v českém neziskovém sektoru nejpočetnější (např. myslivecká jednota, Sokol, zájmoví sběratelé a další), z nichž některé mohou mít také zahraniční členy.

Právní úprava eliminuje dopad na ochranu osobních údajů, neboť na transparentním účtu nebudou evidovány příspěvky tuzemských členů spolku, aby nebyly identifikovány osoby, které jsou jeho členy, čímž by mohlo dojít k porušení zákona o ochraně osobních údajů stejně jako povinnosti spolku nezveřejňovat seznam svých členů (§ 236 občanského zákoníku), pokud by se tak stalo bez jejich souhlasu. Při platbě na transparentní účet by měl být plátce vždy předem informován o tom, že platbu činí na transparentní účet a že jeho osobní údaje budou zveřejněny, přičemž s ohledem na obecnou znalost institutu transparentního účtu postačí, pokud k číslu účtu bude vždy doplněna informace o tom, že se jedná o transparentní účet.

V Praze dne 11. listopadu 2020